

Niels Enggard Klausen og Anne Krogh Larsen, GartneriRådgivningen A/S, nek@seges.dk

Inge Ulsted Sørensen

Sikker brug af mikrobiologiske midler

Brugen af mikrobiologiske midler er steget meget gennem de seneste år. Det er vigtigt at holde sig for øje, at mikrobiologiske midler sidestilles med kemi, både hvad angår godkendelse, anvendelse, opbevaring og krav om uddannelse

Gennem de seneste år er anvendelsen af mikrobiologiske og alternative midler steget. En del af den øgede interesse og anvendelse hænger sammen med, at der er færre tilladte kemiske midler til rådighed, og at nogle af de tilladte midler har vigende effekt i enkelte kulturer. Interessen og brugen skyldes også, at flere bliver opmærksomme på, at det tæller positivt i pesticidregnskabet, når der forebygges og bekæmpes med andet end kemiske midler.

En anden fordel ved at bruge mikrobiologiske midler er, at der ikke er risiko for opbygning af resistens. En hel del af produkterne kan også anvendes i

økologisk produktion, hvorfor de også bruges meget i eksempelvis økologiske grønsager.

Der findes efterhånden mange muligheder, når planterne skal behandles med andet end kemiske midler. Der er mikrobiologiske midler, mikroorganismer, biostimulanter, basisstoffer, uorganiske kemiske forbindelser med mere, og grænserne mellem dem er nogle gange vanskelige at se. Men lige når det gælder mikrobiologiske midler, så er det helt enkelt.

Kræver sprøjtecertifikat

Mikrobiologiske midler risikovurderes og

godkendes af Miljøstyrelsen præcis lige som kemiske midler. De får derfor også et registreringsnummer på etiketten. Det er teksten på etiketten, som er gældende og der, hvor man læser om dosering, udbringsningsmetode, opbevaring med mere. Hvis midlet er godkendt til mindre anvendelse, så er det denne, som gælder for den pågældende kultur. Det kræver et gyldigt sprøjtecertifikat at opblande og udbringe mikrobiologiske midler. Opbevaring af midlerne skal ske i aflåst rum eller skabe, og de må derfor eksempelvis ikke stilles sammen med stiklinger eller frø rundt om i gartneriet.

Husk værnemidlerne

Mikrobiologiske midler indeholder eksempelvis svampesporer eller bakterier, og derfor er det vigtigt at beskytte sig selv og omgivelserne omkring, hvor midlet opblandes og udbringes. Der kan også være risiko for udvikling af allergi hos dem, som bruger midlerne.

På planchen "Vejledning om personlige værnemidler", som både vises på sprøjteopfølgingskurserne, som kan findes på barjordtiljord-hjemmesiden, kan man læse hvilke krav, der er til værnemidler, uanset hvilke type plantebeskyttelsesmiddel man bruger, og hvordan der bliver bragt ud.

Ved nogle behandlinger dypper man stiklingerne i en opløsning af midlet for at sikre en optimal dækning, det kan eksempelvis være BotaniGard. I sådan en situation kan man læse på planchen, at man enten skal have lokaludsugning over arbejdsstedet, eller man skal bruge åndedrætsværn med halvmaske og A2P2 filter, langskaftede handsker, støvler samt forklæde eller overtræksbukser. Hvis etiketten ikke beskriver, hvilke værnemidler man skal bruge, så skal man finde det på planchen.

Hvilke midler skal i journalen?

Alle bekæmpelsesmidler som har et registreringsnummer skal skrives ind i sprøjtejournalen. Det gælder derfor også mikrobiologiske midler. Forbruget skal skrives i sprøjtejournalen senest syv dage efter behandlingen.

Man må gerne skrive biostimulanter og basisstoffer ind i sprøjtejournalen, så man har en logbog over, hvad man har sprøjtet med, men de skal ikke indberettes til Miljøstyrelsen. ■

For at sikre optimal dækning af det mikrobiologiske middel, er det for nogle midler anbefalet at dyppe hele stiklingen i en opblanding af midlet inden stikning. Formeringen er et oplagt tidspunkt, at bruge eksempelvis BotaniGard, som kræver høj fugtighed. Ved dykning af stiklinger kræves der lokaludsugning eller fuld brug af værnemidler.

